

שלוש הנאות חברו להן יחדיו
על הקשר שבין הומור מזון ואופנה
אורנה בן מאיר* | אריה סובר**

תקציר

מאמר זה עוסק בקשר בין הומור, מזון ואופנה. המושג הומור המופיע במאמר זה מתייחס לתכונה של פעולה, דימוי או טקסט המעוררת שעשוע, ולעתים קרובות תוצאתה היא הצחוק. הקשר בין מזון והנאה, ובינה לבין הצחוק ידוע כבר מאז ימי קדם. אחד מביטויי ההנאה הראשונים של הילוד נובע מיניקה. גם בקרב מבוגרים המזון הוא אחד מגורמי ההנאה העיקריים. מקור הנאה נוסף הינו הומור. ההומור הוא אחד מהגורמים העיקריים ליצירת צחוק. חוש ההומור מתחיל להתפתח בקרב תינוקות בסביבות גיל שישה חודשים. מאחר שההומור הינו חלק בלתי נפרד מחיי האדם, הוא מלווה אותו בכל שלב של החיים, וכמעט בכל פעילות חברתית. למזון היבטים חברתיים חשובים, ובהיות בני אדם יצורים חברתיים, שני ההיבטים הללו - האוכל וההומור - חוברים באופן טבעי יחד. במפגשים חברתיים רבים המלווים באכילה משתלב גם ההומור. הצלע השלישית במשולש - הומור מזון ואופנה - האופנה, קשורה אף היא לאינטראקציה החברתית האנושית. זו מתייחסת תמיד לאנשים לבושים, בהתאם למוסכמות החברתיות של לבוש ואופנה של החברה. הומור קיים אפוא בכל היבט של חיינו, ומכאן הקשר שלו לאופנה.

אחד התפקידים החשובים של ההומור הוא לאתגר נורמות קיימות ולהציע גישות אסתטיות חדשות. מאז שנות השמונים של המאה הקודמת הפך השילוב של הומור בתצוגות אופנה לנושא פורץ מוסכמות בבגדים עצמם, בקולקציות ובתצוגות, בהעלותו שאלות באשר למוסכמות חברתיות ותרבותיות. הידיעה שמזון והומור גורמים לבני אדם לצחוק עוררה עניין בקרב יוצרים בתחום האופנה, והובילה לשילוב של הצלע השלישית של המשולש שנדון בו - האופנה. מאמר זה דן בהיבטים הפסיכולוגיים, הפילוסופיים והאסתטיים העולים משילוב שלושת המרכיבים הללו: הומור, מזון ואופנה.

* ד"ר אורנה בן מאיר מרצה בכירה לאופנה ועיצוב במה. המרכז האקדמי ויצ"ו חיפה ומכללת סמינר הקיבוצים.
** פרופ' אריה סובר מרצה לתקשורת והומור, המכללה האקדמית אשקלון והאוניברסיטה הפתוחה.
יו"ר האגודה הישראלית לחקר ההומור, עורך ראשי של כתבי העת הומור מקוון: כתב עת מדעי לחקר ההומור
ו - Israeli journal of humor research.